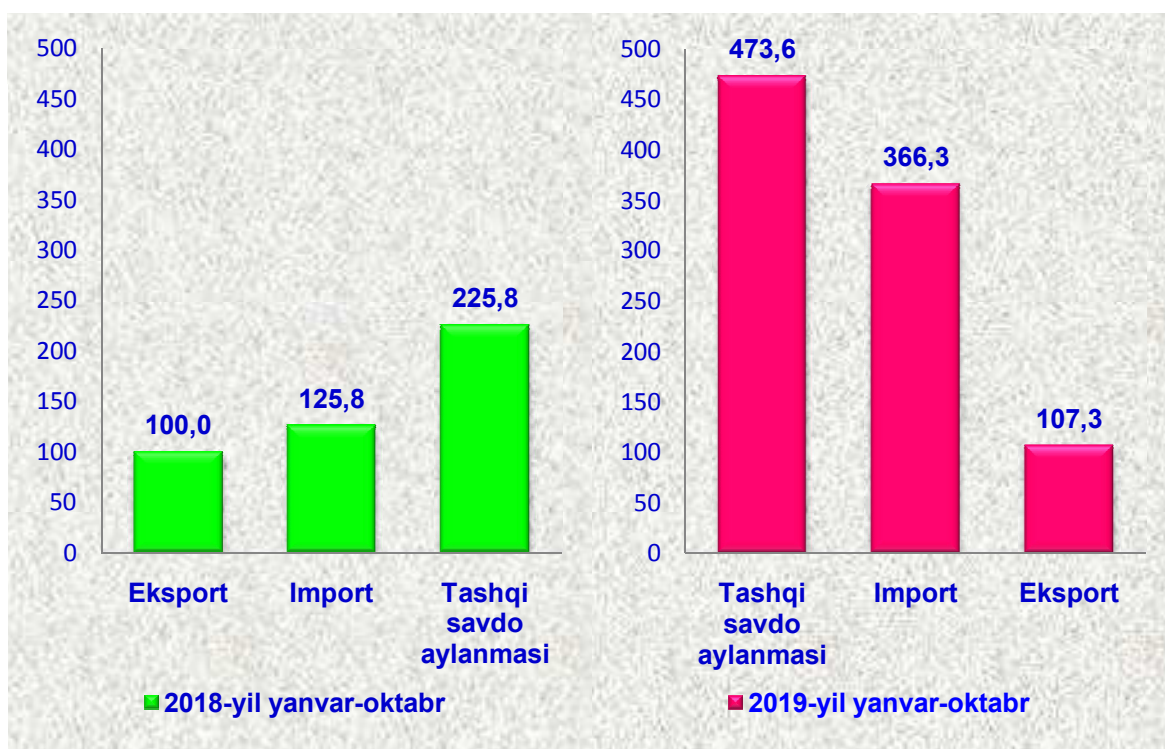

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

(2019-yil yanvar-oktabr)

2019-yil yanvar-oktabr oylari yakunlariga ko‘ra, viloyatda tashqi savdo aylanmasi 473,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2,0 b.ga o‘tdi. Shu jumladan, eksport hajmi 107,3 mln. AQSh dollariga (o‘sish sur‘ati 7,3 %) oshdi. Tashqi savdo saldosini minus -258,9 mln. AQSH dollarini tashkil qildi.

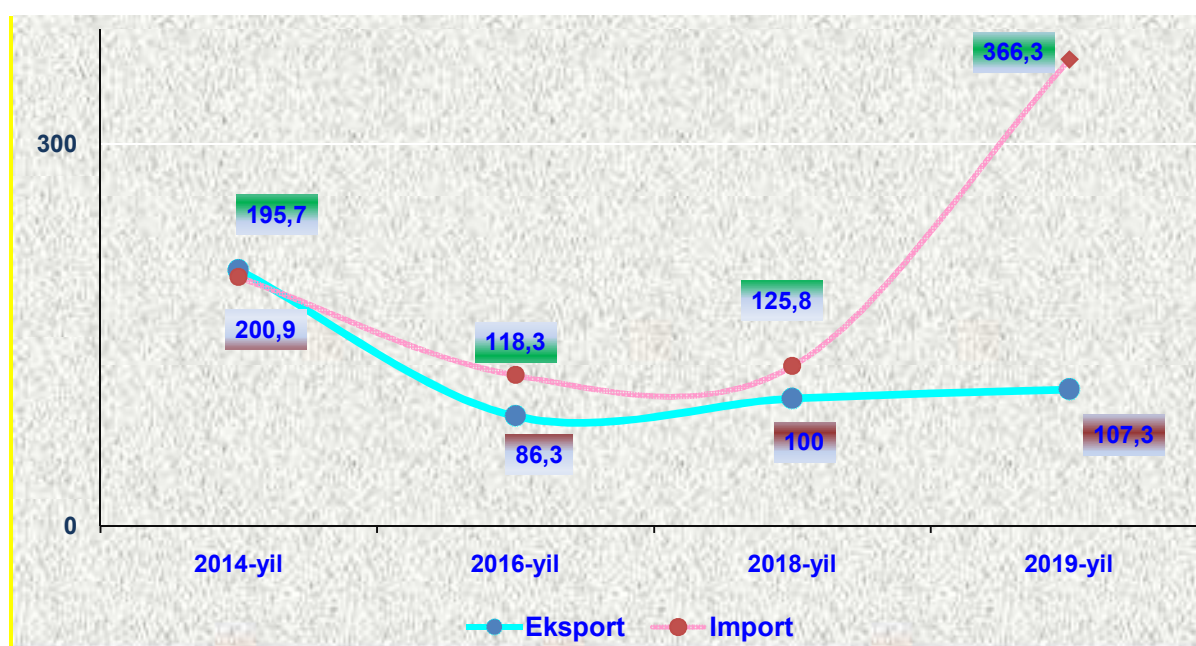
Sirdaryo viloyatining tashqi savdo aylanmasi (mln. AQSH dollari)

So‘ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzulmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo‘llab-quvvatlash, import o‘rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi kutilmoqda natijada eksport tarkibida sezilarli o‘zgarishga erishiladi.

Shu bilan birga ta'kidlab o'tish kerakki, 2019-yilning yanvar-oktabr oylarida eksport qilingan tovar va xizmatlar, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 7,3 mln.AQSh dollarga ko'proq eksport qilindi. Tovar va xizmatlar importi hajmi esa o'tgan yilning shu davriga nisbatan 240,5 mln.AQSh dollariga ko'proqdir.

2019-yil yanvar-oktabr oylari Tovar va xizmatlarning oylik eksport-import ko'rsatkichlari dinamikasi yillar kesimida
(mln.AQSh dollari)

2019-yil yanvar-oktabr oylarida viloyatimiz tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar ketma-ketligi quydagich ko'rinish olgan.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega davlatlar

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	128,7	22,2	106,5	27,2	140,2
Qozog'iston	88,3	33,0	55,2	18,6	2,6 b.
Rossiya	76,9	17,5	59,4	16,2	2,1 b.
Germaniya	25,6	0,1	25,5	5,4	8,0 b.
Turkiya	23,3	2,7	20,6	4,9	174,5
Avstrya	17,5	-	17,5	3,7	10,3 b.
Koreya Respublikasi	12,5	0,0	12,5	2,6	103,9
Turkmaniston	10,2	0,3	9,9	2,2	3,2 b.
Ukrayina	8,5	2,3	6,2	1,8	3,6 b.
Avg'oniston	8,3	8,3	0,0	1,8	-
Chexiya	8,3	0,0	8,3	1,7	187,6 b.
Latviya	7,3	2,1	5,2	1,5	3,9 b.
Tojikiston	6,6	4,9	1,7	1,4	3,4 b.
Eron	4,9	3,7	1,2	1,0	60,9
Gruziya	4,9	1,0	3,9	1,0	17,4 b.
Litva	4,3	-	4,3	0,9	3,0 b.
Italiya	3,6	0,0	3,6	0,8	70,6 b.
Hindiston	3,3	0,1	3,2	0,7	2,5 b.
Qirg'iziston	3,1	1,6	1,5	0,6	168,6
Belarusiya	2,7	1,3	1,4	0,6	2,3 b.
Sloveniya	2,4	-	2,4	0,5	-
Pokiston	2,3	2,1	0,2	0,5	5,6 b.
Vengrya	2,1	-	2,1	0,5	3,4 b.
Bolgariya	1,8	0,4	1,4	0,4	22,3 b.

(mln.AQSh dollari)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Gollandiya	1,8	0,3	1,5	0,4	4,9 b.
Fransiya	1,6	-	1,6	0,3	8,7 b.

Viloyatning tashqi savdo aloqalarini rivojlanishi bozor islohotlarini amalga oshirish jarayonida mavjud bo'lgan milliy iqtisodiyotning real ehtiyojlari asosida amalga oshirilmoqda.

2019-yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasi hajmi shahar va tumanlar kesimida

	Jami (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da	Eksport (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da	Import (mln.AQSH.)	O'tgan yilning shu davriga nisbatan, %da
Sirdaryo viloyati	473,6	2,0 b.	107,3	107,3	366,3	2,9 b.
Guliston sh.	59,1	150,8	12,6	97,7	46,5	176,7
Shirin sh.	54,1	56,0 b.	0,5	19,0 b.	53,6	57,1 b.
Yangiyer sh.	31,7	8,2 b.	5,4	18,1 b.	26,3	7,3 b.
Boyovut t.	16,0	159,0	10,1	175,9	5,9	136,6
Guliston t.	21,3	16,9 b.	1,7	13,2 b.	19,6	17,3 b.
Mirzaobod t.	67,7	194,8	20,1	94,6	47,6	3,5 b.
Oqoltin t.	8,2	121,4	4,1	69,3	4,1	4,7 b.
Sardoba t.	2,4	147,7	1,7	181,1	0,7	104,1

Sayxunobod t.	28,7	2,0 b.	15,8	123,8	12,9	8,7 b.
Sirdaryo t.	166,9	158,6	29,8	77,2	137,1	2,0 b.
Xovos t.	14,7	2,8 b.	4,3	40,8 b.	10,4	2,0 b.
Taqsimlanma gan xudud	2,2	89,5	0,6	48,3	1,6	-
Jismoniy shaxslar	0,6	3,3 b.	0,6	3,3 b.	-	-

**Sirdaryo viloyatining yirik hamkor-davlatlar bilan
tashqi savdo aylanmasi dinamikasi (yanvar-oktabr oylari)**

(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016-y.</i>	<i>2017-y.</i>	<i>2018-y.</i>	<i>2019-y.</i>
Xitoy	101,5	78,8	91,7	128,7
eksport	32,7	34,7	31,5	22,2
import	68,8	44,1	60,2	106,5
sal'do	-36,1	-9,4	-28,7	-84,3
Qozog'iston	15,1	37,7	34,5	88,3
eksport	10,9	25,0	27,9	33,0
import	4,2	12,7	6,6	55,3
sal'do	6,7	12,3	21,3	-22,3
Rossiya	18,2	22,5	36,1	76,9
eksport	9,1	14,4	19,8	17,5
import	9,1	8,1	16,4	59,4
sal'do	0,0	6,3	3,4	-41,9
Germaniya	3,9	4,0	3,2	25,6
eksport	0,1	0,1	0,0	0,1
import	3,8	3,9	3,2	25,5

(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016-y.</i>	<i>2017-y.</i>	<i>2018-y.</i>	<i>2019-y.</i>
sal'do	-3,7	-3,8	-3,2	-25,4
Turkiya	3,8	7,3	13,3	23,3
eksport	2,0	2,5	4,2	2,7
import	1,8	4,8	9,1	20,6
sal'do	0,2	-2,3	-4,9	-17,9
Avstrya	4,3	0,8	1,7	17,5
eksport	0,0	-	-	-
import	4,3	0,8	1,7	17,5
sal'do	-4,3	-0,8	-1,7	-17,5
Koreya Respublikasi	0,5	3,0	12,1	12,5
eksport	0,0	0,0	0,0	0,0
import	0,5	3,0	12,1	12,5
sal'do	-0,5	-3,0	-12,1	-12,5
Turkmaniston	1,1	0,7	3,2	10,2
eksport	0,1	0,5	0,1	0,3
import	0,9	0,2	3,1	9,9
sal'do	-0,8	-0,3	-3,0	-9,6
Ukraina	7,7	6,4	2,3	8,5
eksport	0,3	0,5	1,9	2,3
import	7,4	5,9	0,4	6,2
sal'do	-7,1	-5,4	1,5	-3,9
Avg'oniston	2,8	2,8	1,8	8,3
eksport	2,8	2,8	1,7	8,3
import	-	-	0,1	0,0
sal'do	2,8	2,8	1,6	8,3

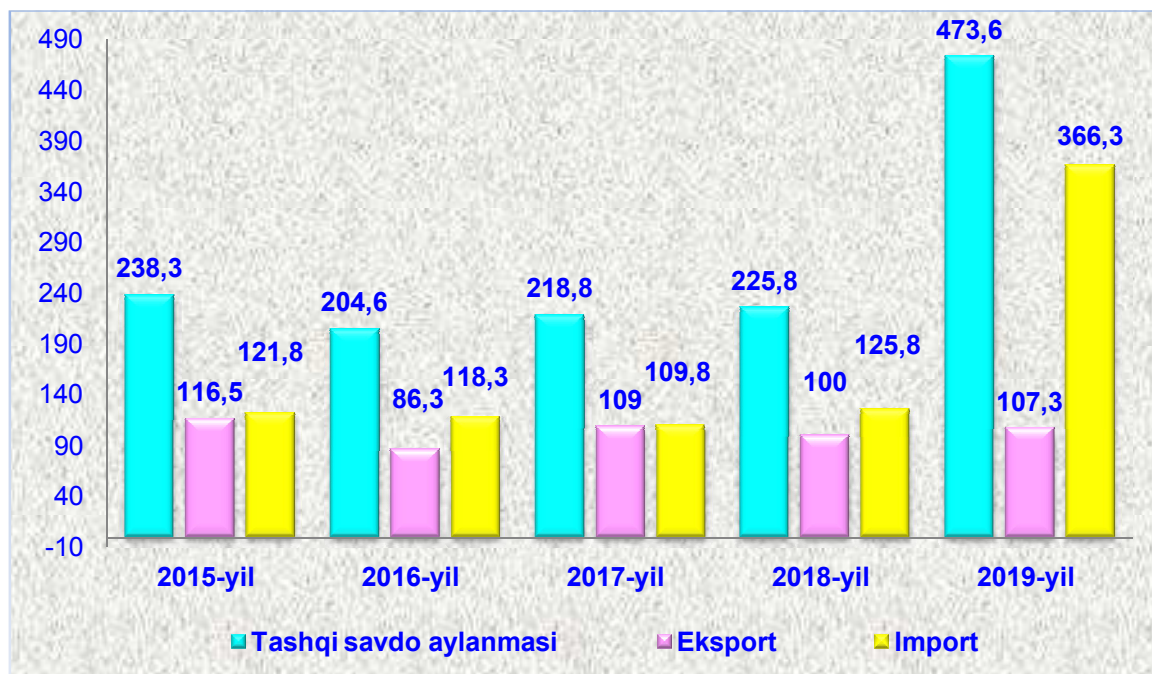
(mln.AQSH.dollari)

<i>Davlatlar</i>	<i>2016-y.</i>	<i>2017-y.</i>	<i>2018-y.</i>	<i>2019-y.</i>
Chexiya	0,3	3,1	-	8,3
eksport	0,0	0,2	-	0,0
import	0,3	2,9	-	8,3
sal'do	-0,3	-2,7	-	-8,3
Latviya	3,0	1,3	1,8	7,3
eksport	2,6	0,9	0,1	2,1
import	0,4	0,4	1,7	5,2
sal'do	2,2	0,5	-1,6	-3,1
Tojikiston	0,0	1,7	1,9	6,6
eksport	0,0	1,6	1,6	4,9
import	0,0	0,1	0,3	1,7
sal'do	0,0	1,5	1,3	3,2
Eron	20,4	15,6	8,1	4,9
eksport	19,7	14,2	5,8	3,7
import	0,7	1,4	2,3	1,2
sal'do	19,0	12,8	3,5	2,5
Gruziya	5,6	5,4	0,3	4,8
eksport	4,7	4,9	0,0	0,9
import	0,9	0,5	0,3	3,9
sal'do	3,8	4,4	-0,3	-3,0
Litva	0,4	1,2	1,4	4,3
eksport	-	0,0	-	-
import	0,4	1,2	1,4	4,3
sal'do	-0,4	-1,2	-1,4	-4,3
Italiya	1,1	0,8	0,1	3,6

(mln.AQSH.dollari)

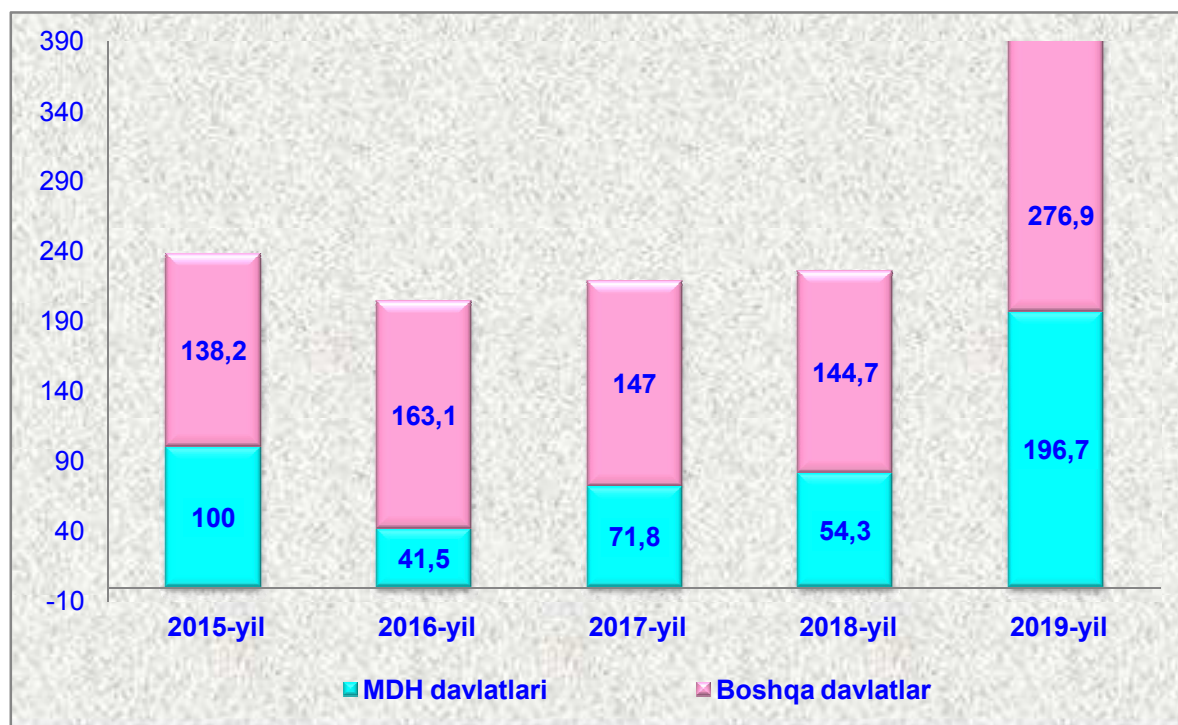
<i>Davlatlar</i>	<i>2016-y.</i>	<i>2017-y.</i>	<i>2018-y.</i>	<i>2019-y.</i>
eksport	-	-	0,0	0,0
import	1,1	0,8	0,1	3,6
sal'do	-1,1	-0,8	-0,1	-3,6
Hindiston	2,2	4,0	1,3	3,4
eksport	0,4	0,4	0,2	0,1
import	1,8	3,6	1,1	3,3
sal'do	-1,4	-3,2	-0,9	-3,2
Qirg'iziston	0,2	1,3	1,8	3,1
eksport	0,2	1,1	0,9	1,6
import	0,0	0,2	0,9	1,5
sal'do	0,2	0,9	0,0	0,1
Belarusiya	0,3	0,7	1,1	2,7
eksport	0,0	0,5	0,9	1,3
import	0,3	0,2	0,2	1,4
sal'do	-0,3	0,3	0,7	-0,1

**Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi
yanvar-oktabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh dollari)**

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasidan keltirilgan ma'lumotlar ko'rsatkichlarining so'ngi 4 yilga nisbatan sezilarli o'sganligini ko'rsatmoqda. Bundan tashqari, 2019-yilga kelib amalga oshirilgan import hajmi, o'tgan yillarga nisbatan ko'payib, 2019-yilning yanvar-oktabr oylari yakunlariga ko'ra, 366,3 mln.AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida MDH va boshqa xorijiy davlatlarning hajmi dinamikasi yanvar-oktabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh.dollari)

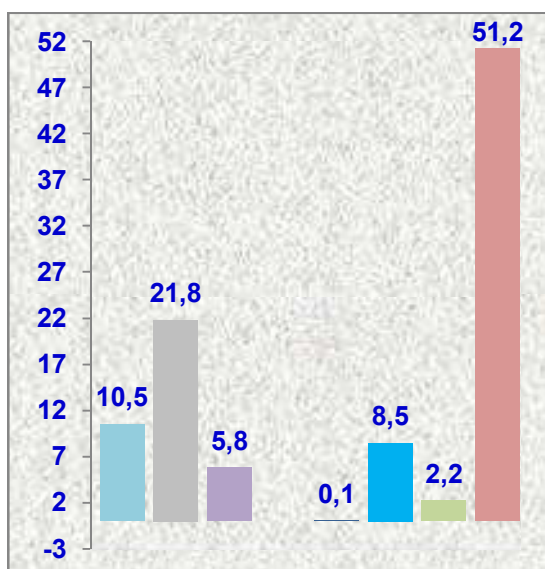
Tashqi savdo aylanmasini MDH davlatlari bilan 2017-yildan boshlab barqaror savdo aylanmasini o'sib borishini ko'rishimiz mumkin. Boshqa davlatlar bilan o'tgan 4-yilga nisbatan 2019-yil yuqori o'sishni ko'rishimiz mumkin.

EKSPORT

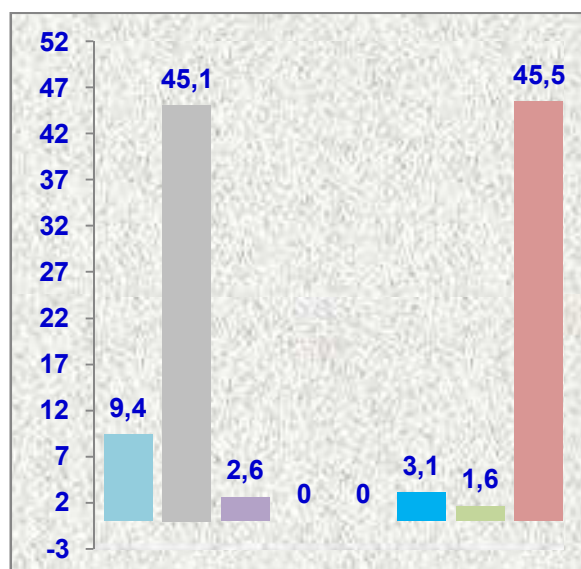
2019-yil yanvar-oktabr oylarida eksport hajmi 107,3 mln. AQSH dollarga (o'sish sur'ati 7,3 %) teng bo'ldi. Eksport tarkibida oziq-ovqat 42,0 % ulushga ega, paxta tolasi (8,7 %), mashina va asbob-uskunalar (2,9 %), shuningdek, xizmatlar (1,5 %) guruhlari hissasiga tog'ri kelmoqda.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi (mln.AQSh dollari)

2018-yil
yanvar-oktabr

2019-yil
yanvar-oktabr

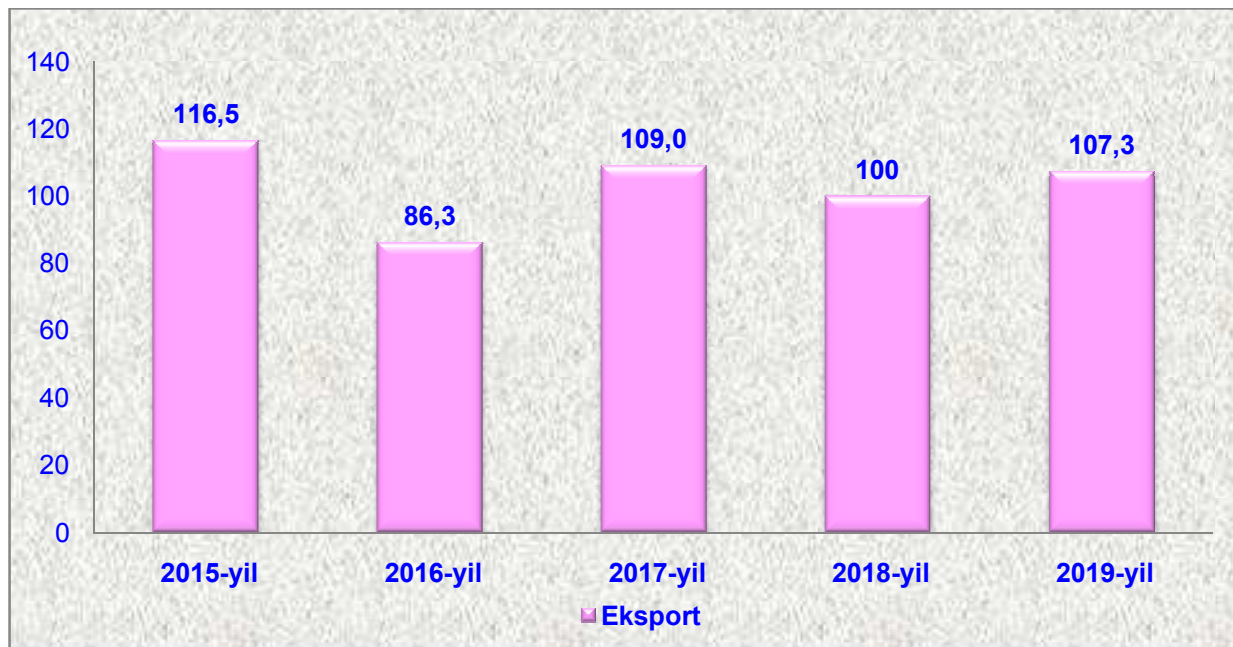

- Paxta tolasi
- Oziq-ovqat mahsulotlari
- Kimyo mahsulotlari va buyumlari
- Energiya manbalari va neft mahsulotlar
- Qora va rangli metallar

- Mashina va asbob-uskunalar
- Xizmatlar
- Boshqalar

Eksport qilinayotgan Tovar va xizmatlarning yillar kesimidagi o'sish sur'atlari bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkinki, joriy yilning yanvar-oktabr oylarida eng yuqori xajm 2015-yil va 2018-yillarida kuzatilgan.

**Tovar va xizmatlar eksportining dinamikasi
yanvar-oktabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh.doll)**

Shuningdek, tovar va xizmatlar eksport hajm tahliliga asosan, 2015-yilning yanvar-oktabr oylarida eksport eng yuqori ko'rsatkichga etgan bo'lsa 2016-yil boshqa yillarga nisbatan past ko'rsatkich qayd etildi.

Eksport tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	107,3	61,1	100,0	61,1	114,9	100,0	46,2	106,9	20,2
Paxta tolasi	9,4	89,1	8,7	-	-	-	9,4	106,9	20,2
Oziq-ovqat mahsulotlari	45,1	2,0 b.	42,0	28,8	3,5 b.	47,1	16,3	120,3	35,3

Kimyo mahsulotlari va buyumlar	2,6	45,7	2,5	2,6	46,3	4,3	0,0	15,6	0,0
Mashina va asbob – uskunalar	3,1	36,4	2,9	3,1	40,4	5,1	0,0	0,0	0,0
Xizmatlar	1,6	74,0	1,5	1,1	119,2	1,8	0,5	41,7	1,1
Boshqalar	45,5	89,0	42,4	25,5	88,0	41,8	20,0	90,0	43,3

Eksport qilinayotgan tovar va xizmatlarning asosiy qismi Qozog'iston, Xitoy Xalq Respublikasi va Rossiya hissasiga to'g'ri kelmoqda. Bu esa umumiy eksport hajmining 67,7 % ni tashkil qildi. Qozog'iston va Xitoy Xalq Respublikasiga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga nazar tashlasak, asosan energiya manbalari va neft mahsulotlari, kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari guruhlaridan iborat ekanligini ko'rishimiz mumkin.

Sirdaryo viloyatining asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirgan eksport hajmi

Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'рни	
	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.	2018 й.	2019 й.
Qozog'iston	27,8	33,0	27,8	30,8	2	1
Xitoy	32,5	22,2	31,5	20,7	1	2
Rossiya	19,8	17,5	19,7	16,3	3	3
Avg'oniston	1,7	8,3	1,7	7,7	7	4
Tojikiston	1,6	4,9	1,6	4,5	8	5
Eron	5,8	3,7	5,8	3,5	4	6
Turkiya	4,3	2,7	4,2	2,5	5	7
Ukraina	1,9	2,3	1,9	2,1	6	8
Pokiston	0,2	2,1	0,2	2,0	16	9

Latviya	0,1	2,0	0,1	1,9	18	10
Qirg'iziston	0,9	1,6	0,9	1,5	11	11
Belarusiya	0,9	1,3	0,9	1,2	10	12
Gruziya	0,0	1,0	0,0	0,9	34	13

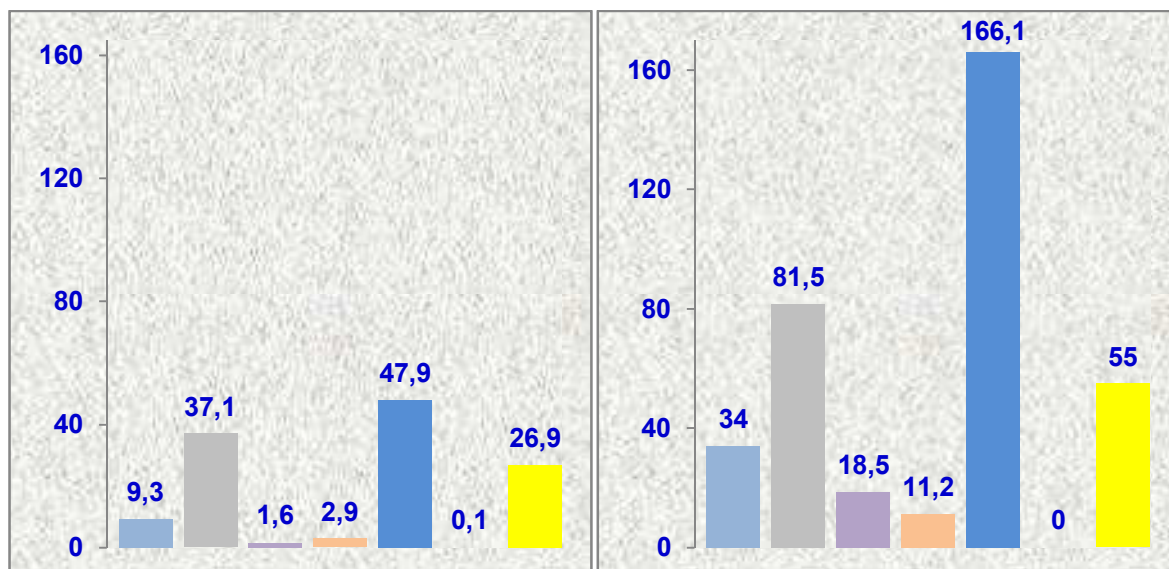
IMPORT

Joriy yilning yanvar-oktabr oylarida import hajmi 366,3 mln. AQSh dollariga (o'sish sur'ati 2,9 b.) teng bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (45,3 %), kimyo mahsulotlari va undan tayorlangan buyumlar (22,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (9,3 %) guruhlari hisobiga to'g'ri keladi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi (mln.AQSh doll)

2018-yil
yanvar-oktabr

2019-yil
yanvar-oktabr

■ Oziq-ovqat mahsulotlari
■ Kimyo mahsulotlari va buyumlari
■ Energiya manbaalari va neft mahsulotlari
■ Qora va rangli metallar

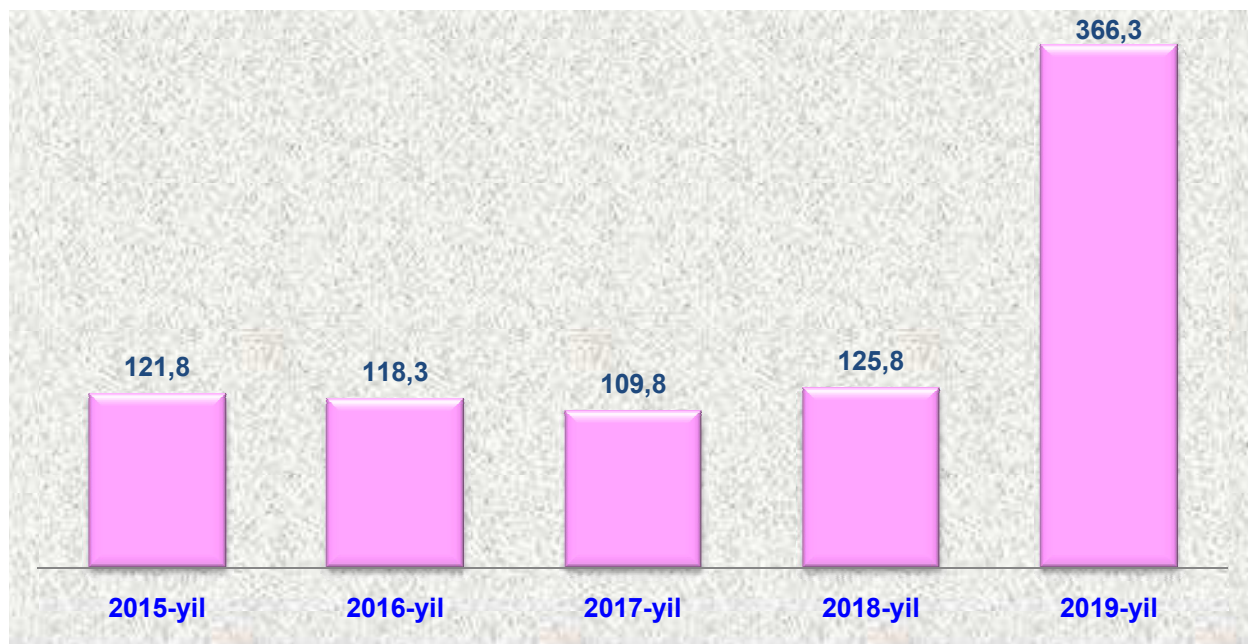
■ Mashina va asbob-uskunalar
■ Xizmatlar
■ Boshqalar

Import tarkibi

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	mln. AQSh doll.	O'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	366,3	2,9 b.	100,0	135,7	4,8 b.	100,0	230,6	2,3 b.	100,0
oziq-ovqat mahsulotlari	34,0	3,6 b.	9,3	27,6	4,3 b.	20,4	6,4	2,1 b.	2,8
Kimyo mahsulotlari va boshqa buyumlari	81,5	2,1 b.	22,3	29,8	3,2 b.	21,9	51,7	184,4	22,4
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	18,5	11,9 b.	5,1	18,5	14,6 b.	13,6	0,0	16,1	0,0
Qora va rangli metallar	11,2	3,8 b.	3,1	4,9	40,8	0,2	6,3	127,8	0,3
Mashina va asbob-uskunalar	166,1	3,4 b.	45,2	37,1	11,7 b.	27,3	129,0	2,8 b.	56,0
Boshqalar	55,0	2,0 b.	15,0	17,8	2,7 b.	13,1	37,2	183,1	16,1

Import qilingan tovar va xizmatlarning yillar kesimida yanvar-oktabr oylari xajm bo'yicha quyida keltirilgan ma'lumotlardan shuni ko'rishimiz mumkin, joriy 2019-yil yanvar-oktabr oylari eng yuqori o'sish sur'ati kuzatilgan.

Tovarlarni va xizmatlarni importining dinamikasi
yanvar-oktabr oylari yillar kesimida (mln.AQSh doll)

Shuningdek, tovar va xizmatlarni importi o'sish sur'atlarining tahliliga asosan, 2019-yilning yanvar-oktabr oylarida import qilingan tovar va xizmatlarni o'tgan yilning shu davriga nisbatan 3,1 b. %ga ko'paygan.

Viloyat asosiy hamkor davlatlardan amalga oshirilgan import hajmi

Davlat nomi	mln. AQSh doll.		Ulushi, %		O'rni	
	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.	2018 y.	2019 y.
Xitoy	60,2	106,5	47,9	29,1	1	1
Rossiya	16,4	59,4	13,0	16,2	2	2
Qozog'iston	6,6	55,2	5,3	15,1	5	3
Germaniya	3,2	25,5	2,5	7,0	6	4
Turkiya	9,1	20,6	7,2	5,6	4	5
Avstrya	1,7	17,5	1,4	4,8	10	6
Koreya Respublikasi	12,1	12,5	9,6	3,4	3	7
Turkmaniston	3,1	9,9	2,4	2,7	7	8

Chexiya	0,0	8,3	0,0	2,3	43	9
Ukrayina	0,4	6,2	0,3	1,7	16	10
Latviya	1,7	5,2	1,4	1,4	9	11
Litva	1,4	4,3	1,1	1,2	11	12
Gruziya	0,3	3,9	0,2	1,1	22	13
Italiya	0,1	3,6	0,0	1,0	39	14
Hindiston	1,1	3,3	0,8	0,9	12	15
Sloveniya	-	2,4	-	0,6	-	16
Vengrya	0,6	2,1	0,5	0,6	15	17
Tojikiston	0,3	1,7	0,3	0,5	20	18
Fransiya	0,2	1,6	0,1	0,4	26	19
Kanada	-	1,6	-	0,4	-	20

2019-yilning yanvar-oktabr oylarida viloyatimizga 59 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan. Shulardan 5 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Turkiya va Germaniya hamkor davlatlaridan jami import hajmi 366,3 mln. AQSh dollariga teng. Bu esa umumiy import hajmining 72,9 %ini tashkil qiladi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo statistikasi
bo'limi
Tel.:71-230-86-34